ir geležinė sagtelė. Kape Nr. 89 rastos 8 alavinės sagos ir geležinė sagtelė, Nr. 90 - geležinis kriauninis peilis, sagtelė, žiedelinio auskaro fragmentas. Kape Nr. 91 įdėtas geležinis kriauninis peilis ir žalvarinis vienodo pločio žiedas, Nr. 92 - analogiškas peilis ir lietuviškas III tipo pinigėlis. Kape Nr. 93 surastas dar vienas geležinis įtveriamasis peilis bei kriauklelė, Nr. 94 - du sunykę žalvariniai žiediniai auskarai, geležinis kriauninis peilis ir kaulinis švilpukas. Kape Nr. 95 rasta moneta - Žygimanto II Augusto dvidenaris, Nr. 97 - Žygimanto Augusto denaras, žalvarinis žiedas su iškritusia akimi bei varinis žiedas platesne viršutine dalimi. Kape Nr. 98 įdėti 2 variniai žiedai - paauksuotas su stiklo akimi ir platesne viršutine dalimi bei Žygimanto II Augusto dvidenaris.

Kapai Nr. 85, 86 ir 93 skiriami XV a. antrajai pusei, Nr. 87, 90, 91, 94 - XVI a. pirmajai pusei, Nr. 92, 95, 97, 98 - XVI a. 7-8 dešimtmečiams, Nr. 83, 84, 88, 96, 99 - XVI a. pabaigai - XVII a. pradžiai, Nr. 89 - XVII a. pabaigai.

Povilas Tebelškis

Noriūnų senkapių žvalgomieji tyrimai 1993 metais

1993 m. LKP MC tyrinėjo spėjamą Noriūnų, Kupiškio raj., senkapį. Buvo bandyta nustatyti šio objekto chronologiją ir išlikimą. Iškastos 4 perkasos, kurių bendras plotas - apie 25 kv. m. Trijose perkasose (Nr. 1, 2, 4) aptikti 9 griautiniai kapai. Senkapiai įrengti Lėvens upės kairiojo šlaito aukštame iškyšulyje, kurio Š ir V šlaitai leidžiasi į slėnį. Mirusieji laidoti labai įvairiame gylyje - nuo 0,25 m (suardytas kapas Nr. 1) iki 1,15 m (kapas Nr. 9). Vyraujanti mirusiųjų laidojimo kryptis - galvomis į PV. Dalis

kapų apardyta. Iš geriau išlikusių kapų (Nr. 2, 6, 7, 9) matyti, kad mirusieji laidoti aukštielninki, ištiestomis prie šonų arba sulenktomis per alkūnes rankomis. Įkapių kapuose nedaug - jų rasta tik kapuose Nr. 2, 4, 7 ir 9. Pagrindinė įkapė - monetos, kurių rasta 14 (viena iš jų rasta atsitiktinai). Ankstyviausia moneta - 15O9 m. Lenkijos pusgrašis, vėlyviausia - 1628 m. Gustavo Adolfo Rygos šilingas. Kape Nr. 4 rasta viena moneta, kape Nr. 7-3, kape Nr. 9-9. Iš kitų įkapių aptikta tik du labai sunykę kriauniniai peiliai ir vienas amuletas, padarytas iš žalvariniame korpuse įstatyto danties (kapas Nr. 9).

Kapas Nr. 9 buvo pats turtingiausias įkapėmis. Mirusiajam į kapą įdėtos 9 monetos: dvi kairės rankos vidinėje pusėje Žygimanto Augusto dvidenariai bei 7 monetos prie kairiojo dubens kaulo, sunykusiame odiniame maišelyje. Šio mirusiojo kairės rankos pirštų kaulai bei kaukolė (kakta) smarkiai pažaliavę, matyt dėl buvusių žalvarinių papuošalų. Minėtas amuletas buvo prie kojų. Šis kapas įdomus dar ir tuo, kad molyje gana gerai išlikęs skobtinis karstas (kaip, beje, ir kape Nr. 7). Karsto ilgis viduje - 2OO cm, plotis gale - 32 cm, prie galvos - 45 cm, galvūgalio medžio storis apie 9 cm, karsto aukštis - 2O cm.

Įdomus kapas Nr. 5, kur mirusysis palaidotas neįprasto dydžio karste(?). Tai stačiakampio formos 2,2 m ilgio ir 1 m pločio medžio konstrukcija (išlikusi mediena - 1O-12 cm pločio). Apie mirusiojo griaučius aptikta kaltinių geležinių vinių smaigaliais į griaučių pusę. Įkapių šiame kape nerasta.

Pagal įkapes Noriūnų senkapio kapai datuojami XVI a. pabaiga - XVII amžiumi. Senkapis pasiūlytas įrašyti į archeologijos paminklų sąrašą.

Laimutė Valatkienė

Kumpikų kaimo senkapis

1993 metų pavasarį Kumpikų, Telšių raj., Degaičių apyl., kaime (prie Janapolės), ariamame lauke aptiktas iki šiol nežinomas kapinynas. Jis yra apie 2 km į Š nuo Degaičių naujosios gyvenvietės, apie O,8 km į Š nuo kelio Kretinga-Šiauliai, ties sankryža į Degaičius, už Janapolės palivarko. Senkapis neaukštoje kalvelėje ir šlaituose, apima apie 65x73 m. Jo ŠV pusėje yra bebaigiančios užakti pelkės pėdsakai.

Ariamoje senkapio teritorijoje rasta antkaklė vytu lankeliu, plokšteliniais galais, plokštinė išgaubtu viduriu segė, žiedas rombo pavidalo viršumi užkeistais galais, keramikos šukė, puošta banguotu ornamentu. Aptikta žmonių kaulų dalių.

Šie radiniai analogiški Kuršų senkapio radiniams ir datuotini XIV a. pabaiga - XV amžiumi.

Algirdas Varnas

Masteikių kapinyno 1993 metų tyrimai

Paminklas yra apie 15 km į R nuo Kauno, Neries dešiniame krante, kelio Kaunas -Žeimiai P pusėje. Kitapus upės, už 1 km į PR, matosi Karmėlava.

Kapinynui parinkta vieta apie 2OO m į Š nuo upės, pirmos viršsalpinės terasos lygumoje. Už 1OO m į V teka Marilės upelis, netoliese įtekantis į Nerį. Kapinyno R dalyje yra veikiančios ka-